

Хампарцумян: Кой ще плаща за тези 150 000 младежи, които нито учат, нито работят, когато станат пенсионери?

- Source: plovdiv24.bg, Online
- Date: 28-04-2025, 10:50

Управляващите три партии предложиха пътна карта и конкретни стъпки, за да се промени пенсионната система в България и пенсиите да бъдат по-адекватни. Планът за нова реформа на пенсиите пред bTV коментираха бившият социален министър Христина Христова и финансистът Левон Хампарцумян.

"Време беше. Вече 10 години хората, които се занимават с експертиза в пенсионно-осигурителната система, знаят какви са натрупванията на проблемите. Въпросът е, че в последните 4-5 години политическата нестабилност допринесе да не се задълбочават в проблема - нито в изпълнителната власт, където се сменят, нито в законодателната. Защото трябва анализ, политическа воля и напредък политически кураж. Да се влезе в теми, които ще засегнат интересите на милиони хора. Ето защо приемам това предложение като стъпка в правилната посока. Дано да е реалистична стъпка. Имаме вече и документа от миналата година.

Първо - много сериозен доклад на НОИ, който дава прогнозите и проблемите. Основният проблем е свързан с грижата за финансовата устойчивост на пенсионно-осигурителната система. Второ - Международният валутен фонд даде препоръки. Икономическият и социален съвет - също. Министерството на труда и социалната политика направи доклад. И има едно голямо изследване на парламентарния център за социологически изследвания. Почти се припокриват проблемите, които са идентифицирани", каза Христина Христова.

Сред предложенията са увеличение на осигурителната вноска, по-висок осигурителен стаж, отпадане на COVID добавките, максимална пенсия по швейцарското правило, минимална пенсия спрямо линията на бедност, втората пенсия с по-високи вноски за универсален пенсионен фонд, третата пенсия с данъчни облекчения.

"Трябва да споменем, че и в момента протича реформа за повишаване на възрастта за пенсиониране. Много въпроси трябва да се поставят, затова че имаме 24 милиарда лева за пенсии тази година, а 12 милиарда не ни достигат от осигурителните вноски. А същите тези пенсионери участват като потребители с плащането на ДДС. Въпросът за размера на вноските е болезнен, не може да мине без обществено обсъждане. Аз мисля, че и сега не е ниска осигурителната тежест в България.

Това ще намали разполагаемия доход на работещите. Освен вноските трябва да се сложи и друга тема на масата за анализи и тежки дебати - това е механизмът за осъвременяване всяка година. Дали това да бъде швейцарското правило - 50% да покриваме инфлацията, 50% ръста на заплатите, или всяка година различно спрямо величината на едно от тези две неща.

Отдавна говорим за прочистване на осигурителната система от плащания, несвързани с трудова дейност, с финансов осигурителен принос. Това са социалната пенсия за инвалидност, социалната пенсия за възраст, гарантираната минимална пенсия - нещо, което не съм го видяла в никоя друга държава", каза още Христина Христова.

Какво ще се случи с пенсиите, ако се осъвременяват само с размера на инфлацията?

"Когато говорим за пенсии, говорим за пенсионна система. Трябва да отчитаме всички фактори. Какви са приходите, какво ще се случи с тези 150 000 души - между 20 и 25-годишни днес, които нито работят, нито учат? Защото в един момент те ще почукат на вратата. И кой ще им плаща? Какъв е техният принос? Още от 25-годишни ще ги носим на ръце до пенсия.

Решаването на тези проблеми са важни. Основното е, ако имаме растеж в икономиката, ако държавата забогатява като цяло, ще имаме и по-добри пенсии. По-добра възможност да плащаме достойни пенсии. Същевременно трябва навсякъде, където някой злоупотребява със системата, да се борим с това и да го елиминираме. Има куп начини хората да получават несправедливо пенсионни възнаграждения", каза Левон Хампарцумян.